

Rekistereistä tukea lääkejaketun kehittämiseen

Kela ylläpitää korvattujen lääkeostojen rekisteriä. Tämän rekisterin avulla on mahdollista tuottaa erilaisia apteekin toimintaa, rationaalista lääkehoitoa, lääkekustannusten seuranta ja kilpailun toimivuutta kuvaavia indikaattoreita.

Käytetään esimerkkinä apteekista toimitettuja reseptejä ja niiden keskikustannusta. Vuonna 2018 yksityisapteekista toimitettujen reseptien keskikustannus vaihteli 12 eurosta 102 euroon. Keskikustannukseltaan korkeimmat reseptitoimitukset tapahtuivat tyypillisesti toimitusmääriltään kohtalaisen pienistä toimipisteistä. Kuitenkin myös suurimmissa, yli 200 000 vuotuisen reseptitoimituksen apteekeissa oli vaihtelua keskikustannuksessa. Niissä keskikustannus vaihteli 12 eurosta 54 euroon. (1)

Erojen syyt moninaiset

Eroja voi selittää moni asia, esimerkiksi apteekista toimitettavien annosjaeltavien lääkkeiden määrä. Pienten toimipisteiden osalta myös yksittäisten kalliiden reseptitoimitusten vaikutus keskikustannukseen voi olla suuri. (1) Ilmiö on kuitenkin mielenkiintoinen ja sen tarkemmalla tutkimisella on mahdollista tuottaa tietoa apteekkien toiminnasta ja sen vaikutuksesta alueellisiin eroihin, lääkekustannuksiin ja -korvauksiin sekä kilpailun toimivuuteen ja siihen vaikuttamiseen.

Rekisteritiedon tarjoamat mahdollisuudet

Tarkasteltavia kysymyksiä voivat olla esimerkiksi se, eroavatko apteekkien reseptitoimitusten keskikustannukset myös samaan viitehintaryhmään kuuluvissa toimituksissa? Kuinka suuri osa apteekin viitehintajärjestelmään kuuluvasta myynnistä on ryhmän hinnaltaan alhaisimman valmisteen myyntiä? Onko apteekkien vaihtoaktiivisuudessa eroja? Keskittyvätkö kalliiden lääkkeiden toimitukset myynnin volyymilla mitaten suuriin apteekkeihin?

Tietoa lääkkeiden jakelusta avoterveydenhuollossa on jo eri rekistereiden muodossa runsaasti. Nyt kaivataan yhteistä halua ja päätöstä tämän tiedon käytöstä lääkkeiden rationaalisen ja kustannusvaikuttavan käytön kehittämisessä.

Hanna Koskinen
Ryhmäpäällikkö
Tutkimusyksikkö
Kela
etunimi.sukunimi@kela.fi

Lisää tietoa:

(1) Aaltonen K, Heino P, Koskinen H ja Saastamoinen LK. [Suomessa yhteiskunta ja potilas maksavat lääkkeistä kalleimman hinnan](#). Kelan tutkimusblogi 28.1.2020.